

**We beginnen om 11.00
uur**

29 september 2026

Archiefwet 2026 in de praktijk

29 september 2026

Van wetgeving naar uitvoering

**Welk onderwerp rond de Archiefwet 2026
houdt je nu het meest bezig?**

Ter inspiratie

Beheerregeling

Selectiebesluit

Overbrenging

Toezicht

Bewustwording

Archivaris

Doe mee via menti.com

Over deze reeks

Op de hoogte blijven tijdens de
implementatie van de Archiefwet 2026

1

Stand van zaken

2

Van wet naar uitvoering

3

Ervaringen uit de praktijk

Programma 29 september

OCW

Het bredere beeld

VNG

Uitgelicht: modellen en KPI's

Leerhuis

Leeraanbod

Het bredere beeld

De Archiefwet 2026 voor gemeenten en
gemeenschappelijke regelingen

Marieke Klomp – Ministerie van OCW

Update over

Belangrijkste wijzigingen
voor gemeenten en GR'en

Archiefbesluit en Archiefregeling
stand van zaken

Overgangsrecht
formeel en informeel

Beheerregeling
artikel 4.2 Archiefwet

1

Belangrijkste wijzigingen

- Verplichting opstellen beheerregels (4.2)
- Verplichte aanstelling (gediplomeerd) archivaris (art. 6.3)
- Duidelijke aanduiding verantwoordelijk overheidsorgaan bij GR voor en na overbrenging (art. 2.3 & 2.6)
- Duidelijke aanduiding verantwoordelijkheden bij samenwerkingsverbanden (art. 3.4)
- Effectuering IBT voor GR'en met provincie als deelnemer
- Aanvragen ontheffing bij rijksarchivaris (art. 5.6)
- Heldere regels voor toezichtsrapportage archivaris (art. 10.4 en 10.5)

Stand van zaken

- Archiefwet 2026: gepubliceerd, per 1-1-2027 in werking
- Archiefbesluit 2026, Archiefregeling 2026 & besluit diploma-eis archivariissen: begin oktober gepubliceerd, begin 2027 in werking

3

Overgangsrecht - formeel

- Selectiebesluit: variabel
- Verkorting overbrengingstermijn: niet met terugwerkende kracht
- Aangewezen archiefbewaarplaatsen & archivariissen: omzetting
- Aanstelling archivariissen (gediplomeerd): +2 jr.
- Migratieplan & verklaring: +2 jr.
- Ontheffingen bestaande archiefbewaarplaatsen: omzetting
- Metadata over te brengen documenten (niet met terugwerkende kracht)

3 Overgangsrecht - informeel

2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Archiefwet in Tweede Kamer	Archiefwet in eerste Kamer	Inwerkingtreding archiefwet		Tussentijdse beoordeling		Evaluatie Archiefwet
Vorbereiding programma	Start programma				Laatste jaar	
Programmalijn 1 toepassen nieuwe archiefwet door archiefdiensten en toezichthouders						
	Programmalijn 2 bevorderen duurzaam beheer vanaf creatie door archiefvormers					
Programmalijn 3 investering in opleidingen Archiefwet						
	Jaar 1	Jaar 2	Jaar 3	Jaar 4	Jaar 5	

4 Beheerregels (4.2)

1. Een verantwoordelijk overheidsorgaan stelt regels vast voor het beheer van de niet-overgebrachte documenten waarvoor het verantwoordelijk is.
2. In de beheerregels wordt ten minste beschreven:
 - a. welke overheidsorganen of dienstonderdelen zijn belast met het feitelijke beheer van de documenten;
 - b. per categorie documenten, een omschrijving van de passende maatregelen die het verantwoordelijke overheidsorgaan neemt om de documenten duurzaam toegankelijk te maken en te houden en in voorkomend geval ingevolge artikel 5.3 te vernietigen; en
 - c. op welke wijze het beheer periodiek wordt onderzocht, geëvalueerd en indien nodig bijgesteld, in het bijzonder wat betreft de maatregelen ten behoeve van de duurzame toegankelijkheid van documenten.
3. Het verantwoordelijke overheidsorgaan maakt de door hem vastge stelde beheerregels openbaar

Ondersteuning

- FAQ's
- Kennisbank: algemene informatie, kennisproducten
- Kennissessies
- Helpdesk
- Dienstpostbus voor alle vragen:

archiefwet@minocw.nl

Uitgelicht: modellen en KPI's

Modellen

Wettelijke basis

Archiefwet 2026, o.a. art. 4.2

Vanuit VNG

Modellen Archiefverordening,
Beheerregeling informatiehuishouding en
aanwijzingsbesluit

KPI's

Wettelijke basis

Archiefwet 2026

Vanuit VNG

Vernieuwing handreiking
Horizontale verantwoording
Archiefwet 1995 via Kritische
Prestatie Indicatoren (KPI's)

Samenhangend pakket VNG-modellen

De nieuwe wet vraagt gemeenten hun lokale regelgeving over archief- en informatiebeheer te actualiseren

Model Archiefverordening (art.2.2 2e lid)

Positie van het college als verantwoordelijk overheidsorgaan en de kaderstellende rol van de raad. Met regels over het toezicht door de archivaris en de verslaglegging aan de raad.

Model Beheerregeling informatiehuishouding

Beheerregels voor niet-overgebrachte documenten (art. 4.2): wie het beheer uitvoert, hoe documenten duurzaam toegankelijk blijven en hoe het informatiebeheer periodiek wordt geëvalueerd.

Model aanwijzingsbesluit (art. 6.3 2e lid)

Formeel beleggen van verantwoordelijkheden en functies, met de nieuwe terminologie: 'gemeentearchivaris' wordt 'archivaris'.

Planning

In december 2026 publiceert de VNG de modellen als één pakket, met een implementatiehandleiding. Het Archiefbesluit en de Archiefregeling 2026 zijn hiervoor randvoorwaardelijk.

Advies

Er is geen overgangsbepaling voor het vaststellen van verordening en beheerregels. Archivaris en IBT-provincie bepalen hoe zij vanaf 1 januari 2027 op de naleving gaan toezien. De verwachting is dat dit soepel verloopt, maar ga vooraf met hen in gesprek.

Bestaande aanwijzingen van archivarissen en archiefdiensten blijven op grond van het overgangsrecht in beginsel geldig.

Vernieuwing handreiking KPI's

Horizontale verantwoording

14 **Deelnemers in de werkgroep**
Uit gemeenten en GR'en - gestart 24 september

Gebruikersonderzoek

De handreiking is een bruikbare basis, maar kan op onderdelen beter aansluiten op de praktijk.

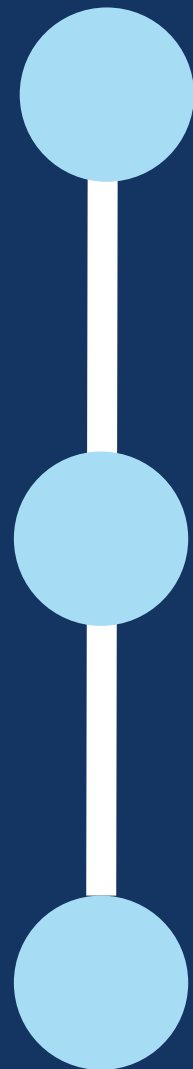
Wat nemen we mee?

- ✓ de Archiefwet 2026
- ✓ ervaringen van gebruikers
- ✓ inhoud, duidelijkheid en uitvoerbaarheid van de KPI's
- ✓ horizontale verantwoording in de praktijk

Leerhuis Informatiehuishouding

De komende periode

19 november tot en met 26 november
14de Week van Grip op Informatie

8 december
Archiefwet 2026 in de praktijk
Met een praktijkverhaal van gemeente Utrecht

2027
Archiefwet 2026 in de praktijk
Beoogd: ongeveer één per kwartaal

Wat zou je in een volgende sessie het liefst terugzien?

A. een praktijkverhaal

Hoe pakt een gemeente of GR het aan?

B. een verdieping

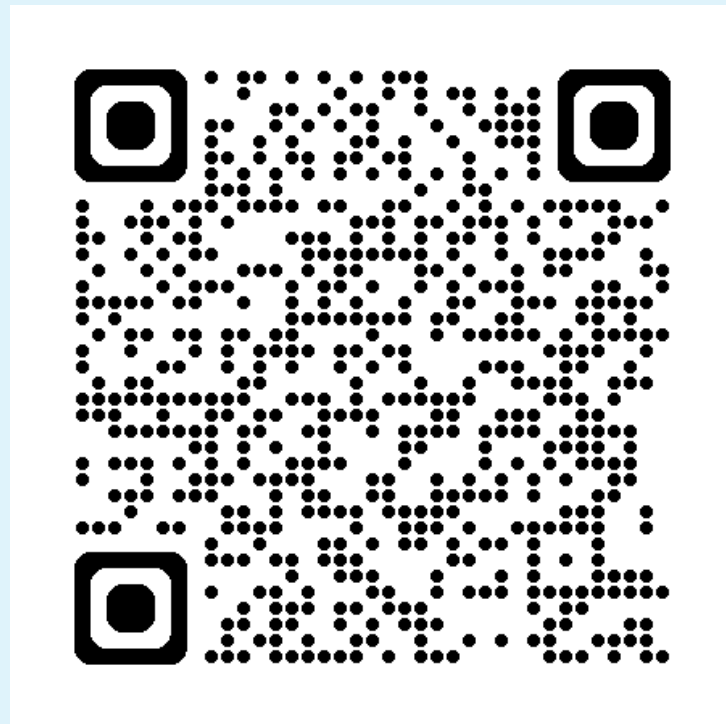
Inhoudelijk, op één onderwerp zoals beheerregeling, selectie of overbrenging.

C. brede stand van zaken

Korte updates over meerdere ontwikkelingen rond de wet en de implementatie.

Hulpmiddelen en informatie

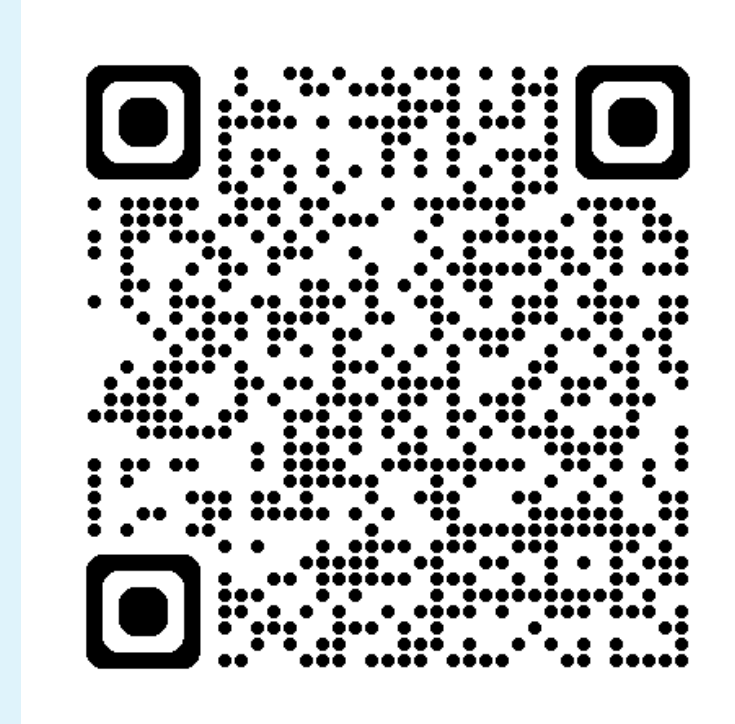
**Kennisbank
Grip op Informatie**

**VNG Forum
Grip op Informatie**

**KIA
Grip op Informatie**

Bedankt voor jullie deelname

Vragen of input? Archief3@vng.nl

De opname verschijnt later op YouTube.

Save the date

**14de week van Grip op Informatie:
19 tot en met 26 november 2026**

**Volgende sessie Archiefwet 2026:
8 december 2026**

**Herinnering VNG machtigen voor
het Selectiebesluit 2027!**